

Ізмаїльський порт перевалив у січні чавуну удвічі більше, ніж за весь минулий рік

Обсяги перевалки чавуну в Ізмаїльському морському порту з початку 2023 року збільшилися в рази порівняно з минулим роком. Про це повідомив в.о. голови ДП «Адміністрація морських портів України» (АМПУ) Олексій Востріков.

З початку року спостерігаємо значний розвиток експорту чавуну через Ізмаїльський морський порт. Лише за січень цього року показник перевалки чавуну через порт «Ізмаїл» склав майже 38 тис. тонн. Для порівняння за весь 2022 рік загальний обсяг складав лише 18,9 тис. тонн”, – написав Востріков у Facebook.

Як зазначає в.о. голови ДП «АМПУ», після вторгнення Росії більшість українських морських портів припинила свою діяльність, і наразі лише дунайські порти здатні приєднатися до експорту металопродукції.

Минулого тижня з Ізмаїльського морського порту вийшло морське судно Sparta з 5 тис. тонн українського чавуну, яке прямує до Туреччини. Загалом експорт чавуну здійснюється до Румунії, Австрії, Болгарії, Італії та Туреччини.

Багато років поспіль наша країна займає ключове місце у світовому виробництві чавуну та сталі. У 2021 році чорні метали займали перше місце серед експортних категорій товарів, у 2022 році вони поступилися першістю зерновим культурам. Саме розвиток експорту є основою для розвитку та відновлення економіки України, адже експорт української продукції – один із стратегічних методів подолання економічної кризи, у цей складний для нашої країни час”, – наголосив Востріков.

Юрій Васьков: з жовтня ефективність «Зернової ініціативи» не перевищує третину від наявних експортних потужностей

Перш за все, це призводить до дефіциту продовольства та зростання його вартості на світових продовольчих ринках, адже саме Україна є ключовим постачальником соняшникової олії та лідером за експортом пшениці, кукурудзи та ячменю.

Про те, чому світ недоотримує українське продовольство і чому Україна вимагає відновити вільне торговельне судноплавство в Чорному морі, розповів заступник Міністра розвитку громад, територій та інфраструктури Юрій Васьков в прямому ефірі Aljazeera English.

«Україна відіграє ключову роль в забезпеченні балансу світової продовольчої системи. Наявність українського зерна на світових ринках відзначається на цінах та підтримує світову продовольчу безпеку. Саме з цією метою було започатковано «Зернову ініціативу».

На жаль, з жовтня Ініціатива забезпечує тільки 30-40% експорту через гальмування росіянами інспекцій суден в Босфорі. російська сторона в односторонньому порядку скоротила спочатку кількість інспекційних команд до 3-х, а потім вдалася до затягування часу самих інспекцій та перевірки показників поза зоною їх компетенції. Як наслідок, в середньому ми маємо не більше 6 інспекцій на день, що є критично низьким показником»,

– прокоментував Юрій Васьков.

Заступник Міністра нагадав, що 18 березня закінчується термін «Зернової угоди» і вже запущено процес перемовин з партнерами по ініціативі, ООН та Туреччиною, щодо її строків та умов пролонгації.

«Ми очікуємо на відповідь наших партнерів, як вони бачать вирішення поточних проблем, за яких умов буде продовжено. Наші очікування – продовження мінімум на рік Агроринок має розуміти і планувати обсяги на довгий період, а не на 120 днів.

Також ми звертаємо увагу міжнародної спільноти, що блокування комерційного судноплавства навіть у військовий час – це грубе порушення міжнародних конвенцій, учасником яких є й Україна. Ми вкотре закликаємо Міжнародну морську організацію ООН, яка є гарантом безпеки світового судноплавства, зробити все можливе та поновити торговельне судноплавство в Чорному морі», – додав Юрій Васьков.

Нагадаємо, через дії росії в зоні інспекції в Босфорі утворилася черга з понад 150 суден. Переважна більшість очікує на інспекцію кілька тижнів.

З 1 серпня 2022 Україна експортувала через порти Великої Одеси 22,1 мільйона тонн українського продовольства. Через гальмування роботи «зернового коридору» світ щомісяця недоотримує мінімум 3 мільйони тонн.

<https://mtu.gov.ua/news/34058.html>

Білгород-Дністровський порт: відродження в умовах воєнного часу

Стан справ у ДП «Білгород-Дністровський морський торговельний порт» і неможливість відновлення його роботи без значних інвестицій були зрозумілі ще до початку повномасштабної війни. І єдиним шляхом вирішення усіх кричущих проблем «одномоментно»

мала стати приватизація.

Однак 24 лютого 2022 року всі плани й сподівання були зруйновані. Ми опинились у вакуумі запитань «Що далі?», «Де взяти кошти на виплату зарплати, яку працівники не отримували тривалий час, а сума заборгованості перевищувала 20 млн грн?», «Як і за рахунок чого утримувати портові об'єкти?», «Що робити з електропостачанням, охороною?» тощо. Отже, приватизацію відкладено на невизначений термін, тому питання виживання підприємству доведеться вирішувати самотійно.

Спостерігаючи, як формується логістичний ланцюжок вантажоперевезень у нових напрямках, ми навіть не мріяли знайти у ньому місце. Адже навіть у мирний час суднозахід до порту був неможливий, оскільки судноплавний канал відсутній, перевантажувальна техніка на 90% непрацююча, залізничне господарство не функціонує, об'єкти відключені від електропостачання, склади занедбані. І до всього цього – вихід в море закрито через бойові дії.

Ідея розпочати роботу була абсолютно спонтанна та майже фантастична в умовах повної неготовності порту обробляти вантажі.

Якщо значна частина вантажопотоку спрямовується через порти Дунаю, а складських потужностей на місцях не вистачає, міркували ми, можливо є сенс створити хаб на території нашого підприємства для накопичення різних видів вантажу будь-яким транспортом?

Найперше, що зробили – зібрали трудовий колектив і пояснили, що порятунок лише в наших руках. Якщо ми разом вирішимо працювати у новому форматі, необхідно відремонтувати й відновити всі об'єкти власними силами за допомогою підручних засобів і взагалі без коштів. Рішення було однозначним: «Так». Початок створення транспортно-логістичного центру (ТЛЦ) на базі Білгород-Дністровського порту покладено.

Щоб зрозуміти, чи буде попит на наші послуги, запустили

рекламу. Тим часом, поки працівники розчищали залізничні колії від землі та чагарників, «латали» складські приміщення та ремонтували техніку, керівництво в експрес-режимі готувало необхідні документи на роботу всіх засобів портового оператора, оскільки таких документів у держстивідорі не існувало. Відзначу, що деякі державні органи та підприємства йшли нам назустріч та допомогли у короткі терміни здійснити правове оформлення функціонування необхідних об'єктів.

Спочатку вантажовласники на пропозиції перевалити вантаж в нашому ТЛЦ реагували скептично: не рахується економіка, довге автомобільне плече (200 км до портів Дунаю). Інші говорили: «Який Білгород-Дністровський порт? Там же нічого не працює...».

Але «диво» сталося – перший укладений контракт запрацював 8 травня 2022 року. На склади підприємства автотранспортом завезли перші 5 тис. тонн сої, які згодом були успішно відвантажені на судно в Ренійському морському порту по прямому варіанту. І почалися дзвінки, пішли заявки від компаній, ожив трудовий колектив – працівники були готові працювати на досягнення нових результатів.

Ми укладали контракти з різними компаніями, готували склади, та за два дні до прийняття довогоочікуваного вантажу ракетними обстрілами були пошкоджені важливі інфраструктурні об'єкти.

Контракти зруйновані, знову вакуум, легкий відчай – декілька днів ніхто не розумів, що робити далі, адже відновлення пошкоджень – справа довготривала. Проте, як виявилось, логістика України настільки гнучка, що нічого не могло зупинити бажання рухатися далі по наміченому плану.

Вже через тиждень для Білгород-Дністровського порту відкрилися нові можливості. Знову дзвінки, нові контракти, відновлення необхідної техніки для обробки вантажів – і поїхали.

Цікавим контрактом для ДП «БДМТП» із зовсім новим видом вантажу стала перевалка залізнорудних окатків. Процес налагодження обробки цього вантажу був нелегкий і в певний

момент призвів до колапсу та «виробничого затору» на території порту, але згодом все стало «на колії» та дало неймовірний результат і поштовх до вирішення найскладніших завдань.

Не можу не відзначити важливу роль у становленні нашого підприємства укладення контракту з компанією «Новотех-Термінал», що відкрив для нас нові можливості з перевантаження металопродукції та переходу наших фахівців на новий рівень професійності.

За цей час ДП «БДМТП» кардинально змінило свої статуси – із непрацюючого, зруйнованого підприємства перетворилося на господарський виробничий бізнес-майданчик, на підприємство, яке виплачує зарплату та розраховується з працівниками за боргами минулих років. Завдяки нехай ще незначним обсягам перевалки порівняно з іншими портовими операторами наше підприємство повернулося до життя. Вдалося відремонтувати більшу частину техніки, відновити майже списаний зернокомплекс, тепловози, відремонтувати вагові, автоматизувати декілька систем обліку та комерційної діяльності, а також змінити підходи фахівців, аби вони відповідали роботі комерційного підприємства. А головне – завдяки запуску виробничої діяльності вдалося продовжити процедуру підготовки порту до приватизації.

Так, попереду ще дуже багато справ і змін, але особисто я сподіваюся, що цей процес вже не зупиниться і стане маленьким початком нової історії економічно ефективного підприємства – Білгород-Дністровського морського торговельного порту. Тим більше, що наближається вирішальний етап приватизації підприємства – аукціон з продажу єдиного майнового комплексу ДП «Білгород-Дністровський МТП» призначено на 3 березня 2023 року.

Маємо надію, що аукціон відбудеться і стане позитивним досвідом продажу державних стивідорів.

Кілійський завод УДП перейшов на капітальні ремонти суден з повним фарбуванням корпусу

Кілійський суднобудівно-судноремонтний завод (КСБСРЗ), структурний підрозділ ПрАТ «Українське Дунайське пароплавство» (УДП), розпочав капітальні ремонти барж з повним фарбуванням корпусу. Про це повідомив Генеральний директор УДП Дмитро Москаленко.

Як і обіцяли минулого року, переорієнтовуємо КСБСРЗ на капітальні ремонти, які на відміну від локальних, суттєво продовжують термін експлуатації баржі без необхідності повторно виводити її з експлуатації”, – написав Москаленко у Facebook.

Першими через комплексний ремонт з підняттям на сліп пройшли баржі-секції SLG-007 та С-406. На суднах здійснені ремонт механізмів, заміна всіх проблемних ділянок металу корпусу та повне фарбування – корпусу, палуби та кришок. Раніше фарбування проводилося лише на ділянках із заміненним металом.

На баржі С-406 вже виконано практично всі необхідні роботи. Цього тижня її спущено на воду, перевірено на водотечність, справність якірного пристрою та люкових закриттів кришок. Пред’явлено представнику Регістру судноплавства України для отримання документів на 5-річний термін роботи. Залишилися завершальні роботи із фарбування кришок на плаву.

На SLG-007 всі роботи закінчені, очікуються реєстрові документи.

Раніше стандартні роботи на КСБСРЗ з повернення баржі в експлуатацію в середньому займали близько 25 днів. Роботи з повним фарбуванням баржі додають близько двох тижнів, збільшуються і витрати матеріалів. Але з точки зору ефективності використання флоту це виправдано. Подовжується термін експлуатації баржі без повторних ремонтів”, – наголосив Москаленко.

Подальший ремонт тоннажу проводитиметься на такому ж рівні. Вже розпочато ремонт барж С-408, С-445, SLG-009, в очікуванні ремонту баржі SLG-008, С-455, ДМ-2114 та ДМ-2170. Також у ремонті на заводі перебувають теплоходи «Софія», «Челябінск» (нова назва – «Олешки»), «Николай Будников». На теплоході «Капитан Глушко» ремонтні роботи завершено, судно чекає на документи Регістру на продовження терміну плавання.

Раніше стало відомо, що УДП планує приєднати ХОСП «База технічного обслуговування флоту» (БТОФ) до КСБСРЗ і [створити](#) єдиний судноремонтний підрозділ.

КСБСРЗ спеціалізується на будівництві корпусів суден та судноремонті будь-якої складності. Підприємство будує річкові судна та судна типу «річка-море» (баржі, танкери, самохідні землевивізні шаланди, ліхтери, хімовози, контейнеровози, яхти), ремонтує річкові та морські буксири, несамохідні та самохідні суховантажні та наливні судна. За роки незалежності України завод збудував понад 150 корпусів суден, понад 60 барж типу SL, SLG, EVRO – TAF, FNG, RTS, відремонтував понад 1400 одиниць флоту.

ПрАТ «УДП» здійснює річкові вантажоперевезення по Дунаю. Компанія експлуатує понад 20 самохідних суден вантажного річкового флоту та приблизно 200 несамохідних суден, що дозволяє оперувати приблизно 20 баржевими караванами. Основу вантажів у 2022 році складають зернові та металургійна сировина. Крім того, компанія почала розвивати напрям контейнерних перевезень і [запустила](#) регулярні контейнерні каравани.

Компанія у 2022 році [збільшила](#) перевезення вантажів порівняно з 2021 роком. Зокрема, у січні-жовтні річковим флотом перевезено майже 1,5 млн тонн вантажів.

За підсумками 2022 року ПрАТ «УДП» [одержало](#) понад 1 млрд грн прибутку після 38 млн грн збитку за попередній рік.

[За два тижні до приватизації: ексклюзивні коментарі директора Білгород- Дністровського порту](#)

Третього березня 2023 року має відбутися аукціон із продажу єдиного майнового комплексу державного підприємства «Білгород-Дністровський морський торговельний порт». Його стартову ціну визначено у розмірі 187 млн грн. Таким чином ДП «БДМТП» стане другим в історії України морським торговельним портом, який виставлено на приватизацію. Нагадаємо, що першим українським приватизованим портом став [Усть-Дунайськ](#), придбаний 17 січня ц.р. компанією «Еліксир Україна» за 201 мільйон гривень.

Чому саме Білгород-Дністровському порту дісталася роль одного з «першопрохідців» на шляху приватизації державного майна в морській галузі? Чи справді перехід підприємства у приватні руки залишається єдиною можливістю його збереження та розвитку? Чи мають рацію ті, хто критикує приватизацію, називаючи її зрадою національних інтересів України у воєнний час? Про все це з кореспондентом ІА [«Юг.Today»](#) поспілкувалася

керівниця ДП «БДМТП» Оксана Кіктенко.

«Підприємство цілеспрямовано знищувалося та доводилося до банкрутства»

«Я виконую обов'язки директора ДП з червня 2021 року. Якщо говорити про те, як і чому наш порт опинився в глибокій кризі – аж до зупинки своєї діяльності, то треба назвати низку причин. І головна причина – це, м'яко кажучи, підхід попереднього керівництва до роботи підприємства. В останні роки тут велася цілеспрямована політика фізичного знищення порту, який буквально різали на металобрухт та доводили до банкрутства, – розповідає Оксана Володимирівна. – Коли мене призначили керівницею ДП, то я, звісно, зробила внутрішній аналіз фінансово-економічного стану порту. І вищезгадані висновки напрошувалися самі собою. Відразу стало зрозуміло, що абсолютно запущено всю управлінську роботу – починаючи з бухгалтерського обліку і закінчуючи дозвільною документацією. Хочу наголосити, що дозвільних документів не було практично ні на що! Не здійснювався будь-який ремонт, не підписувалися будь-які контракти, процвітало банальне крадівництво портового майна. Деякі факти крадівництва були настільки кричущими, що я написала заяви до правоохоронних органів, після чого було порушено кримінальні справи.

Друга причина занепаду підприємства полягала в тому, що протягом кількох років колишнє керівництво ДП залучало лише моновантаж. Це був український ліс-кругляк, який через Білгород-Дністровський порт йшов на експорт. За моєю інформацією, до 70% українського експортного лісу перероблялося у нашому порту. Відповідно, вантажопотік був стабільним і дуже значним, завдяки чому порт «почував» себе непогано. Але потім, коли Україна запровадила мораторій на продаж необробленого вітчизняного лісу за кордон (у 2015 році – Прим. авт.), керівництво ДП не змогло переорієнтуватися на інші види вантажів. Втім, на той момент ніхто особливо вже не переживав із цього приводу – таких завдань просто не ставилося.

Все йшло за інерцією. Керівники порту змінювали один одного, але ситуація лише погіршувалась. Дійшло до того, що один із керівників передав в оренду за копійки 23 одиниці найкращої портової техніки для своєї приватної компанії. Туди ж перейшла працювати і частина наших портовиків. Вартість оренди цієї техніки становила 100 тисяч гривень на місяць. Той, хто знає роботу морського транспорту, зрозуміє, наскільки смішно виглядає така орендна плата. Виходить, що за кожен одиницю техніки (а це дуже серйозна техніка – навантажувачі, автотранспорт та інше) приватник платив менше ніж 5 тисяч гривень на місяць. Хоча робота такої техніки сьогодні оцінюється від 500 до 1500 гривень за годину! Наразі ми розриваємо ці договори оренди.

Зрозуміло, що за таких умов порт не модернізувався. Крім того, судохідний канал, який пов'язує порт із Чорним морем, замулювався. Вірніше, цей канал поділяється на два підхідні канали – морський довжиною близько 2 кілометрів (до портопункту Бугаз) та Дністровсько-Ліманський канал завдовжки близько 15 кілометрів. Судна і баржі ходили каналом все рідше, а він замулювався все більше. Вирішивши, що ДП «БДМТП» не має перспектив, Адміністрація морських портів України взагалі припинила днопоглиблювальні роботи на каналі. На той момент, коли я очолила підприємство, глибини каналу досягли позначки 2,20 метра.

Зрозуміло, що такі глибини перешкоджають нормальному судноплавству. У нас був випадок, коли до порту просто не змогло зайти морське судно, хоча цей суднозахід був передбачений контрактом. Судно два дні простояло на приймальному буї, але зрештою капітан порту просто не пустив його в нашу акваторію, оскільки осадка судна збігалася з глибиною каналу, і під кілем не було ніякого «запасу». А потім, за «випадковим збігом», це судно пішло для обробки у ту саму приватну компанію, яка раніше забрала у нас техніку і людей...

Я взагалі переконана в тому, що у Білгород-Дністровському

порту свого часу діяла управлінська команда, яка свідомо передавала комерційну інформацію конкурентам. Можна навіть сказати, що ця команда здійснювала антипрограму проти інтересів ДП «БДМТП».

«Все наше майно заарештували, техніку розікрали, працівників не було, порт повністю відключили від електроенергії...»

Оцінюючи інфраструктурні можливості порту, Оксана Кіктенко зазначила, що свого часу він приймав не лише морські судна, а й обслуговував судноплавство річкою Дністер: зокрема, до порту йшли баржі із Молдови. Але, знову ж таки, той канал, який забезпечує таку можливість, не поглиблювався. Проте напередодні російської агресії керівництво ДП «БДМТП» проводило відповідні переговори з молдавською стороною, причому як з представниками держави, так і з приватними компаніями. Вони висловили зацікавленість у тому, щоб відновити вантажопотік із Молдови у Білгород-Дністровський порт. Передбачалося, що вантажі доставлятимуться баржами. Підприємство навіть встигло укласти один контракт з молдавськими партнерами. Однак після початку війни ця тема, на жаль, втратила свою актуальність...

«У підсумку сукупність вищезгаданих факторів призвела до того, що в 2020-2021 роках Білгород-Дністровський порт взагалі зупинив свою діяльність, – продовжує наша співрозмовниця. – Коли я прийняла підприємство, його загальна кредиторська заборгованість сягала 100 мільйонів гривень, з яких 16 млн грн складала борги із зарплати. Усі рахунки та все наше майно було заарештовано держвиконавчою службою. Залишок банківських коштів ДП складав 3 тисячі гривень. Ви почули правильно: 3 тисячі. У липні 2021 року ми домоглися зняття арешту, але загальна економічна ситуація була катастрофічною: контрактів на вантажопотоки немає, суднозаходів немає, доходів немає. Навіть орендну плату за ту саму техніку, про яку я говорила вище, затримували місяцями. Весь порт було відключено від електроенергії за несплату. Працівників майже не лишилося.

Коли мене представляли як нового керівника ДП, прийшли 20 портовиків. При цьому в таблиці обліку робочого часу значилися 86 осіб.

Більше того, матеріально-технічна база порту просто знищувалася і розкрадалася: техніка, що залишилася, була розукомплектована, з портальних кранів були вирізані силові кабелі та інше обладнання. З чотирьох буксирів жоден не працював, у всіх були відсутні реєстрові документи. Тобто розкрадання порту набуло системного характеру.

Я починала працювати в порту як заступник попереднього керівника, якого потім і змінила на цій посаді. Тут слід зазначити, що моє призначення з самого початку було пов'язане з підготовкою ДП до приватизації. Звісно, я бачила, як деградує та розкрадається порт, і почала ставити директору незручні запитання. Наприклад, мені було щиро незрозуміло, чому ми не пишемо заяви до поліції щодо очевидних фактів крадіжки нашого майна. Мабуть, за подібні запитання директор і звільнив мене з посади свого заступника. Але буквально через чотири місяці я повернулася до порту – цього разу вже у статусі керівника».

«Моє призначення відбулося лише тому, що перед приватизацією треба було навести елементарний порядок»

Зрозуміло, під час розмови з Оксаною Володимирівною у нас виникло закономірне питання: як взагалі їй дозволили очолити Білгород-Дністровський порт, якщо раніше Міністерство інфраструктури роками «не помічало» активного та пасивного знищення підприємства? Відповідь виявилася простою: Оксану Кіктенко призначили керівницею ДП «БДМТП» лише тому, що в процесі підготовки до приватизації порт було передано із ведення МІУ в управління Фонду держмайна України. Відповідно, ФДМУ був зацікавлений у тому, щоб приватизація пройшла успішно, а для цього на підприємстві треба було навести елементарний порядок, не кажучи вже про фінансово-економічний бік питання. Рішення про призначення Оксани Кіктенко

керівником ДП було мотивовано і тією обставиною, що Оксана Володимирівна вже мала досвід держуправління – раніше вона 16 років працювала головним спеціалістом із податкової політики та кредитування господарсько-фінансового департаменту Міністерства аграрної політики.

«Незважаючи на основне завдання – підготовку порту до приватизації – для мене ніхто не скасовував обов’язок вирішувати поточні фінансово-економічні та організаційні проблеми підприємства. Тим більше, що все це було взаємопов’язане, – каже Оксана Кіктенко. – Зокрема, процедура підготовки до приватизації дозволила нам домовитись з кредиторами, знову підключити порт до електрики і таке інше. А найголовніше, що ми вирішили питання передачі найважливіших об’єктів портової інфраструктури з балансу АМПУ на баланс ДП «БДМТП». Цим довелося займатись півроку. В результаті ми сформували єдиний майновий комплекс (ЄМК), а на балансі АМПУ залишилися лише 5 господарських будівель та причали. Справа в тому, що причали вважаються стратегічними об’єктами та не підлягають приватизації. Вони залишаються у державній власності. Таким чином, продаватиметься саме ЄМК держстивідора, що є найціннішою «родзинкою» його приватизації. Адже майже всі портові об’єкти потраплять в одні руки».

Відповідаючи на запитання, наскільки затребуваним може бути Білгород-Дністровський порт для потенційних інвесторів, Оксана Кіктенко наголосила, що сьогодні привабливість підприємства для бізнесу значно зросла. Не секрет, що це спричинено наслідками війни, які призвели до перерозподілу вантажопотоків у морській галузі України на користь дунайського спрямування.

«Наш порт відновив свою роботу у травні 2022 року, і з того часу ми діємо у форматі логістичного центру, – пояснює керівниця ДП. – Це означає, що підприємство працює як «сухий порт», тобто опрацьовує інші види транспорту. На складах накопичуються вантажі, які потім вирушають на експорт автомашинами через порти Ізмаїл та Рені. Причому ми перевантажуємо не лише експортне зерно. Наприклад, минулого

літа порт працював із залізорудною сировиною, з продукцією компанії «Арселор Міттал», з глиною. У результаті за 6 місяців 2022 року, тобто з моменту поновлення господарської діяльності, наш вантажообіг становив 280 тисяч тонн. Це більше, ніж за останні три роки, і у 100 разів більше, ніж за 2021 рік. Хоча до 2021 року до нас ще сяк-так заходив морський транспорт, тоді як зараз ми з ним не працюємо.

Що стосується фінансового становища порту, то, по-перше, ми почали виплачувати поточну зарплату в повному обсязі, а, по-друге, погашати заборгованість минулого періоду. Тут треба враховувати, що наш фонд оплати праці становить близько 1 млн 600 тис. грн на місяць. І якщо на початку 2022 року загальний борг із зарплати сягав 20 млн грн, то тепер він скоротився до 11 млн грн. А загалом за півроку активної роботи підприємство виплатило понад 20 млн грн боргів.

Одночасно нам доводилося частину зароблених грошей вкладати у ремонт техніки та інфраструктури. Ми відремонтували залізничні колії, три тепловози, п'ять портальних кранів, навантажувачі та багато іншого, що було необхідно для елементарного забезпечення виробничої діяльності».

«Систему влаштовано так, що держпідприємство в принципі не може успішно конкурувати з приватним бізнесом»

Розмірковуючи про можливі плюси та мінуси приватизації морських портів, Оксана Володимирівна висловила тверду позицію, засновану на особистому професійному досвіді. У своїх аргументах наша співрозмовниця була настільки переконливою, що буквально обеззброїла автора цих рядків.

«Я вам скажу, що в мене склалася безкомпромісна думка, у правильності якої я вже давно не сумніваюся. Працюючи 16 років на держслужбі, я завжди захищала державну власність та інтереси держави загалом. Зокрема, мені доводилося займатися аудитом та перевітками підприємств. Але з роками я

переконалася у неефективності державної системи, – відверто зізнається керівниця ДП «БДМТП». – І проблема тут полягає не лише в окремих чиновниках чи відомствах. Треба розуміти, що держпідприємство не може успішно конкурувати з комерційним підприємством, навіть якщо вони мають однаковий рівень або профіль діяльності. Держпідприємство у принципі неконкурентоспроможне порівняно з приватним бізнесом.

Цей факт насамперед підтверджується на прикладі морської галузі України. Як тільки держава впустила в цю галузь приватних портових операторів, державні стивідорні компанії відразу ж опинилися в нерівних та не вигідних для себе умовах. Така ситуація була обумовлена багатьма факторами, і я зараз не буду в них заглиблюватись. Досить сказати, що держпідприємства настільки «затиснуті» всілякими нормативно-правовими обмеженнями, заходами контролю, величезною звітністю та нескінченними погодженнями з вищими органами, що вони просто не можуть змагатися з комерційними фірмами, і особливо в сенсі оперативності реагування на сигнали та запити ринку. Дякувати Богові, що у воєнний час у нашої влади вистачило розуму скасувати деякі тендерні процедури. Саме це рішення значною мірою сприяло тому, що Білгород-Дністровський порт зміг відновити свою роботу. На тендери йдуть зазвичай тижні та навіть місяці, а в нас не було цього часу. Без тендерів ми змогли вирішити свої технічні проблеми у десятки разів швидше!

Так от, приватизація ДП «БДМТП» – це найкраще рішення, яке могла ухвалити держава щодо подальшої долі порту. Сьогодні у роботі підприємства накопичилося стільки проблем, що їх неможливо вирішити навіть за грамотного менеджменту та збільшення вантажообігу. Тут потрібні швидкі інвестиції.

На підготовку ДП до приватизації пішло три роки, і весь цей час було витрачено на те, щоб зробити порт привабливим для потенційних інвесторів. Розумієте? Не для тих, хто продасть все на металобрухт, а для реального бізнесу, зацікавленого у збереженні та розвитку підприємства. І той факт, що наша команда сформувала єдиний майновий комплекс, який дозволяє

здійснювати повний технологічний цикл портових послуг, вже сам собою переводить ДП в інший формат – формат вищого рівня. Якщо два роки тому перспективи приватизації передбачали продаж набору якогось розрізненого майна, то зараз продається нормальне виробництво.

Не буду приховувати: коли я прийшла в порт, ніхто не вірив у такий розвиток подій. Всі розмови в колективі (і не тільки) велися про те, що Білгород-Дністровський порт безперспективний, його неможливо відновити, і якщо хтось навіть вирішить його купити, то лише для продажу на металобрухт... Однак ми вірили і продовжуємо вірити у потенціал цього порту. Нам хочеться вірити, що підприємство потрапить у добрі руки. До нас уже приїжджали потенційні покупці, які бачили стан порту кілька років тому і бачать його сьогодні. І вони щиро здивовані позитивними змінами у роботі ДП. Нині вони починають розуміти, що тут справді можна будувати бізнес. Тим більше, що процес підготовки порту до приватизації проходить прозоро та зрозуміло. Не треба ні з ким судитися, не треба нічого ділити чи «розрулювати», – все зареєстровано, все законно та врегульовано.

Зрештою, хоч би як ми ставилися до держави, держава все одно бажає не просто позбутися того чи іншого збиткового об'єкта, а й створити в майбутньому передумови для творення. У будь-якому разі краще, коли підприємство не померло, а створює робочі місця і сплачує податки до бюджету – до того самого бюджету, за рахунок якого існує будь-яка держава.

Андрій ПОТИЛІКО

<https://yug.today/za-dva-tyzhni-do-pryvatyzatsii-ekskliuzyvni-komentari-dyrektora-bilhorod-dnistrovskoho-portu/?fbclid=IwAR29N50hx20DrYSkt1G1K39gExLG4vQ8u1bEbVeckd28ifRS7kTCKizHko0>

